

RIJEČ UREDNIŠTVA

TREBA LI SE BRINUTI ZA BUDUĆNOST Ljudskih POTENCIJALA U ŠUMARSTVU?

Fakultet šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, već više godina provodi promidžbu fakulteta odlaskom u srednje škole diljem Hrvatske, kao i putem oglasa na web stranicama. Poduzete aktivnosti bile su uvijek smanjenim interesom za upis na jedini fakultet u državi koji obrazuje stručnjake u šumarstvu i drvnjoj industriji. Popunjenost upisnih kvota posljednjih godina pokazala je opravdanost takvih radnji. U odnosu na ranija razdoblja, posebice osamdesete i devedesete godine 20. stoljeća i prvo desetljeće 21. stoljeća, kada je šumarstvo kao djelatnost bez ikakve promidžbe bilo motiv za upis na fakultet uz veći broj kandidata od potrebnog, novija vremena donijela su promjene kada se treba boriti za prepoznatljivost struke na tržištu obrazovanja i rada. Još jedna promjena vidljiva je kod novih generacija studenata kojima je privlačnije privatno poduzetništvo u šumarstvu, dok se ranije preferilo zapošljavanje u državnoj tvrtki Hrvatske šume d.o.o. Vjerojatno je bitan dio razloga u toj promjeni bila poslovna politika Hrvatskih šuma u vremenu od 2012. do 2018. godine, kada je značajno smanjen broj radnika svih profila, što je pak utjecalo na manju privlačnost obrazovanja u šumarstvu. Također i prosječna plaća u državnoj tvrtki, koja nije bitno veća od državnog prosjeka, smanjuje interes za zapošljavanjem u njoj. U zadnje vrijeme nastoji se stipendiranjem studenata privući nove kadrove i u državnu tvrtku. Prema sadašnjoj dobnoj strukturi zaposlenika Hrvatskih šuma slijedi razdoblje odlaska u mirovinu generacije koja je stasala s osnutkom tvrtke početkom 1991. godine. Da li će izgubljene godine bez pravovremenog zapošljavanja i pripremanja kadrova, posebice šumarskih inženjera/magistara i tehničara, stvoriti probleme u poslovanju državne tvrtke?

Hrvatsko šumarsko društvo bavilo se nekoliko puta temom obrazovanja i zapošljavanja u šumarstvu. Na Danima hrvatskog šumarstva održanim 1999. godine u Ogulinu i Bjelolasici, jedna od stručnih tema 103. Skupštine HŠD-a bila je „Zapošljavanje šumarskih djelatnika i razvoj poduzetništva u šumarstvu“. U sklopu 109. Skupštine

HŠD-a na Danima hrvatskog šumarstva 2005. godine u Karlovcu, održano je savjetovanje na temu „Srednjoškolska i visokoškolska šumarska nastava u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na potrebe šumarske prakse“. Uvodnik Šumarskog lista broj 9-10 iz 2012. godine za temu je imao zapošljavanje u šumarstvu. Tada je zaključeno kako „Već unatrag nekoliko godina nema zapošljavanja inženjera na neodređeno vrijeme, nego na određeno i to na kojekakve ugovore...“. Bilo je to vrijeme kada su završeni magistri šumarstva punili zavode za zapošljavanje i teško dolazili i do pripravničkog staža. Na natječaj Hrvatskih šuma d.o.o. za prijem na revirnička mjesta početkom 2015. godine javilo se 220 kandidata, a primljeno je 79 kandidata. Ni desetak godina kasnije, natječaji za pripravnički staž u tradicionalno šumarskim krajevima kao što je Slavonija, više ne privlače mlade magistre šumarstva. Uvodnik Šumarskog lista broj 7-8 iz 2011. godine donosi „...u ovome broju Šumarskoga lista iščitavamo da je upisna kvota za šk. god. 2011/2012. za zanimanje šumarski tehničar 290 učenika u 11(!) srednjih šumarskih škola, dok je istovremeno u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje prijavljeno preko 500 nezaposlenih šumarskih tehničara.“ Očito je to bilo vrijeme neusklađenosti obrazovanja i tržišta rada ili neprepoznavanja poslodavaca o potrebi zapošljavanja mladih šumarskih tehničara koji bi trebali zamijeniti generacije na odlasku i postati nositelji operativnog šumarstva.

Osim stručnih kadrova duže vrijeme je problem i nedostatak radne snage za obavljanje terenskih poslova od uređivanja i uzgajanja šuma do radova pridobivanja drva. Moderne tehnologije su kompenzirale dio toga nedostatka, ali neki radovi se ne mogu obaviti bez ljudskog rada. Hoće li u budućnosti postati normalno ne izvršavati propise gospodarenja zbog nemogućnosti pronalaska adekvatne i obučene radne snage? O tome bi trebali promisliti i djelovati svi čimbenici unutar šumarske struke, zajedno s resornim ministarstvom, ali i Ministarstvom znanosti i obrazovanja.

Uredništvo